munk megújíttatni, önthetünk a szenteltvíz közé közönséges vizet, de ez a hozzáadás kevesebb mennyiségű legyen, mint amennyi szenteltvíz volt a szenteltvíz tartóban. Sót hozzátenni fölösleges.

Szünórák.

Magyar nyelvtudomány.

A németajkú M. nővér örömmel újságolta a szünórán, hogy segített a konyhában a mézeskalács készítésénél és kapott bakkancsot. (Vakarcs. Összekapart tészta.) Általános derültséget keltett. De ő mindjárt igazolta nyelvtudományát: „Tudom, mi az bakkancs, bakkancs az katona. Igen, bakkancsos katona, mert a huszár az ló."

Nem jól értette.

Hogyan szól az Isten 5. parancsa? — kérdezik az elemi másodosztályos kisleánytól. Súgnak a többiek, végre szégyenlősen kimondja: „Ne lűjj!"

Hogyan keltek át az izraeliták a Vöröstengeren? — Szomszédja súgja: Átúsztak. Boldogan mondja utána: „Ágyúztak."

A kis javíthatatlan.

Kis Bözsi nagyon szereti a cukrot s nem állhatja meg, hogy a kredencen álló cukortartóból el ne csenjen egy-egy darabot. Korholják érte s megmagyarázzák neki, hogy a jó Isten akkor is látja, mit tesz, amikor senki sincs a szobában. Egy darabig sikerül a kísértés legyőzése, de egyszerre oly heves lesz az, hogy Bözsike már nem bír ellentállni. Összeteszi kis kacsóit és könyörögve mondja: „Édes jó Istenkém, szépen kérlek, csak egy percre, menj ki ebből a szobából!" — Majd vár egy kicsit, s mikor már biztosra veszi, hogy kiment, hamar kivesz egy kockacukrot, és gyorsan elfogyasztja.

Következtetés.

Az egyszeri jelöltke imádkozza az örvendetes olvasót. A negyedik tizednél azonban elakad, sehogyan sem jut eszébe a titok. Végre így okoskodik: „Ha az ötödik úgy szól, hogy kit te szent Szűz a templomban feltaláltál, akkor a negyedik bizonyára az, hogy kit te szent Szűz, a templomban elvesztettél. Így is imádkozta.

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények
szent Vince szeretet-leányai számára.

14. ÉVFOLYAM. 1928. 6. SZÁM

TARTALOM: Mindenek épülésére szolgáljunk. — A szent Szűz figyelmeztetése. — A betegek. Előkészítés a szentségek fölvételére. A fájdalomcsillapító szerek használata. Kötelességeink az elhúnytakkal szemben. — Az Úr házának ékessége. 8. Színes egyházi ruhák. — Társulati hírek. 1. Nagyontisztelendő Lebrun anyánk audienciája. 2. Útrakelés, ki a missiókba. 3. Hírek a piliscsabai missióházból. 4. Szent Vince műveinek közlönye. — Etienne Ker. János. 7. Etienne és bold. J nos Gábor. — Kérdések - Feleletek. — Üzenet a tanítónővéreknek. — A Központi Lap kérelme. —

Mindenek épülésére szolgáljunk.

(Nagyontisztelendő Lebrun (Lebrőn) generális anyától.)

November havában a katolikus Egyház különösebben törekszik enyhülést nyujtani a tisztítótűzben szenvedő lelkeknek. November havát a Szeretet Leányaira nézve pedig szinte bevilágítják és átmelegítik azok a sugarak, amelyek Szeplőtelen Anyánk kezeiből áradtak akkor, amikor majdnem egy évszázad előtt Anyaházunk szentélyében megjelenni méltóztatott. És amiként a jó keresztények május és október havát a szentséges Szűz különösebb tiszteletének szentelik, töltsük el mi november havát is az ő anyai tekintetének hatása alatt abban az állandó iparkodásban, hogy őt magát éltessük bennünk és egész működésünkben. Iránta való gyermeki szeretetünk majd könnyűvé és édessé teszi ezt a törekvésünket.

Máskülönben biztosra vehetjük, hogy azok a fénylő

sugarak, amelyek a boldog kis Katalin nővér ámuló tekintete előtt a sötét földre áradtak, láthatatlanul bár, de most is lövelnek a lelkek ama sokaságára, akik a Nagyhatalmú Szűznek közbenjárásáért esedeznek szent Fiánál, a tabernákulum isteni Vendégénél. E sugarak megszentelik ezeket a lelkeket, mert megnyíltak azok a kegyelem befogadására, s mert jól előkészített talajuk már csak az égi harmat lehullását várja. Mária folytonosan mozgó és sziporkázó sugarain, mint Jákob létráján, mindenkor kegyelem száll le hozzánk onnan felülről, s viszont felszállnak rajta imáink és könyörgéseink.

Amikor majd a Csodás-érem ünnepén lélekben vagy valóságban elzarándokolunk Bac-utcai kápolnánkba, kérjük áhítatosan Nagyasszonyunkat, árassza e lelkekre továbbra is kegyelmi, erő- és fénysugarait. Árassza rájuk az igaz megtérés, a megszentülés és tökéletesedés sugarait. Hozzanak e sugarak erőt a mindennapi küzdelmekbe, fényt a szellemek és szívek sötétségébe, világosságot a kételyek eloszlatására. Juttassák el e sugarak a kiválasztott lelkekbe Isten hívó szavát is az ő szolgálatára, és mutassák meg az útat, amelyen követhetik.

A magunk részére pedig oldjunk le egy fényes gyöngyöt, fényesebbet valamennyinél. Szűz Mária maga válassza ki azt, amelyik nem is annyira kezéből, mint inkább szeplőtelen szívéből árad felénk: a kölcsönös épülés értékes gyöngysugarát.

Épületesek legyünk! Nem választhatnók-e e két szót mától kezdve jeligénkül? Hiszen Mária sugallta, hogy ez legyen mostantól apostolkodásunk leghatásosabb eszköze.

Mindenek előtt — még ha különösnek látszik is ez a gondolat, — sajátmagunk épülésére szolgáljunk. Mindenkor csak a legtisztább, egyenes és természetfölötti szándékot tűrjük meg magunkban. Ez sugalmazza és vezesse minden cselekvésünket és egész működésünket. Akkor majd egész lényünkön a nyíltszívűség, a teremtményektől való megválás, az istenszeretet visszfénye verődik vissza, és nehézségeink közepette ez lesz majd megnyugvásunk.

Saját magunk épülésére szolgáljunk azzal is, hogy nővértársaink cselekvésmódjában mindig csak azt lássuk meg, ami jó és dicséretes. Húnyjunk szemet mindarra, ami gyengeség bennük és nem szolgál épülésre. Takarjuk be mások előtt hibáikat és domborítsuk ki előttük mindazt, ami jó benyomást kelthet és Isten dicsőségére szolgál.

Épülésére szolgáljunk embertársainknak, kivált nővértársainknak is. Jámborságunk, türelmünk, szabályszerűségünk, önfeledésünk, magatartásunk a kápolnában, pontosságunk a rekreáción, szorgalmunk a munkában, mindmegannyi vonzóerő legyen számukra a jónak gyakorlására.

Épülésére szolgáljunk gyermekeinknek és betegeinknek is azzal, hogy önfeláldozással gondozzuk őket; hogy készségesen, örömteljes szívvel áldozzuk fel kényelmünket, időnket és erőinket csak azért, hogy lelki-testi javukat szolgálhassuk. Mindezt azonban igazi, s nem tettetett alázatosságban tegyük, olymódon, hogy szavaink és tetteink mindig szeretetet sugározzanak.

Épülésre szolgáljunk kifelé is. A szegényeknek, akiket látogatunk és támogatunk éppúgy, mint a gazdagoknak, akiknek jótékony szeretetét igénybe vesszük műveink érdekében. Lássák ezek rajtunk mindenkor azt a természetfölötti lelkületet, amely az Istenben élő egyének minden legkisebb ténykedését áthatja.

Feddhetetlen legyen egész magatartásunk kint és a családban is. Szerény és tiszteletteljes visélkedésünkkel prédikáljunk. Egész megjelenésünk éles ellentétben álljon azzal a mai világias modorral, ami még a jobb érzésű világi egyének előtt is ellenszenves.

Amikor kilépünk „kolostorunkból," a mi „bérházainkból", hogy elvégezzük utainkat a nagyvárosok utcáin vagy pedig a falvakban, emlékezzünk — kivált Mária bemutatásának ünnepe körül — arra az édes Gyermekre, aki Jeruzsálem utcáin át a templom felé tart annyi szerény összeszedettséggel és a jó Isten jelenlétének tudatában. Hiszen máris benne összpontosul minden gondolata és

szűzies lelkületének egész szeretete. Milyen szép példa ez, nővéreim, számunkra, akiket szórakozottságunk annyiszor eltávolít a jó Isten gondolatától és szeretetétől! Pedig az övéi vagyunk.

Vajjon nem látnak-e bennünket odakint nagyon is gyakran szórakozottan, elbizakodottan, kevéssé tiszta külsővel? Valljuk csak meg, épülésére szolgálunk-e mindazoknak, akikkel érintkezünk, és vajjon azt a benyomást keltjük-e bennük, hogy a jó Isten lakik bennünk? A Szeretet Leánya úgy a lelki családban, mint a világgal való érintkezésében is mint egy aranyból és kristályból készült szentségtartó legyen. Hordozza magában és mutassa az Üdvözítőt. Hívjon fel minden lelket imádására, dicséretére és szeretetére.

„Egész környezetüknek nagy épülésére szolgáljanak," ismételgette gyakran dicső Anyánk. Társházaink legnagyobb kincse egy-egy épületes nővér. Anélkül, hogy keresné ezt, minden nővértársa szeme feléje irányul. Feddhetetlen magaviseletével, méltóságteljes és mégis szerény magatartásával, a bensőséges élet szeretetével, mely egész lényén átsugárzik, sokkal ékesszólóbban beszél a tökéletességről, mint akármely nagy szónok tehetné.

De még távolabbra is jusson el épületes viselkedésünk hatása: a bálványimádásnak és pogányságnak mélységes tömegeibe. Azok közé, akiknek lelkében egy-egy kórház, egy-egy ingyen gyógykezelés (ambulancia) az első képzetet kelti fel a katolicizmusról és annak legédesebb megnyilvánulásáról: a szeretetről.

Hatoljon el ez a hódító és épületes szeretet napjainkban Indo-Kína és Patagónia partjaira is, ahová nemsokára kikötnek francia nővéreink, és a Tűzföldre, ahová jugoszláv nővéreink indultak el. A gonoszlélek uralmából és babonáiból kiragadt sok-sok lélek legyen az az evangéliumi értékes gyöngyszem s az az elrejtett kincs, amelyet szent Vince szántóföldjében találtunk meg, s amelynek megszerzéseért mindent feláldoztunk. Ez a kincs, ez a gyöngyszem hullott reánk a szentséges Szűz sugaraiból:

a kölcsönös épülésnek, a természetfölötti életnek, az istenszeretetnek gyöngye!...

És a kis Társulat ettől naggyá, kivált erőssé és nagylelkűvé lesz. Tagjai pedig — kiki saját tökéletessége szerint — még szebb, még értékesebb gyöngyökből készült diadémot fonhatnak szeretett Királynéjuk homloka köré, mely hasonlíthatatlan fényességben ragyog majd az egész, boldog örökkévalóságon át.

A Szent Szűz figyelmeztetése.

(Nagyontisztelendő Inchelin (Enslen) anyától.)

Térjünk vissza gondolatban a szentséges Szűznek az 1830. évi első megjelenéséhez.

Szent Vince ünnepét megelőző kegyelemteljes éjszakán Katalin nővért felébreszti álmából Őrzőangyala. Felszólítja, hogy menjen le a kápolnába, mert a szent Szűz vár ott reá. És a Szeplőtelen tényleg megjelenik. Helyet foglal a szentély egyik oldalán s magához szólítja az alázatos kis nővért. Ez elébe térdel és gyermekded bizalommal teszi összekulcsolt két kezét a szent Szűz térdére.

Majd beszélni kezd az ég Királynéja. Többrendbeli égi kinyilatkoztatás után — amiket Katalin nővér maga írt le előljáróinak kívánságára 1876-ban, — ezt is hozzáteszi: *Gyermekem, a Társulatra különös szeretettel árasztom kegyelmeimet, mert szeretem, szerencsére. De bánt valami... Nagy visszaélések fordulnak elő. A szabályokat nem tartják meg. Nagy ellanyhulás mutatkozik.* — Éppen a forradalmakat követő időszak volt ez, amikor nagy nehezen kezdett helyreállni a Társulat. — *Mondd meg lelkivezető töknek,* — így folytatja a szent Szűz, — *hogy őrködjék a rossz* (azaz a Társulat szellemére ártalmas) *olvasmányok, az idő elvesztegetése és a szükségtelen látogatások beszüntetése fölött.*

Ezt az égi figyelmeztetést ugyancsak számon kell tartanunk, hogy hasznunkra fordíthassuk. De hiszen ezzel is a jó Istent dicsőítjük és kegyelmeit kiérdemeljük. Végre is, mi sem történik az ő szent akarata nélkül. Mivel úgy tetszett a jó Istennek, hogy szentséges Anyja útján halmozzon el jótéteményeivel, mi, a magunk részéről, tanulékony készséggel fogadjuk el égi Anyánk oktatásait.

A szentséges Szűz azért szereti a Társulatot, mert tetszik neki szent Alapítóink szelleme, és mert a reánkbízott művek az ő szent szíve hajlamainak nagyon megfelelnek. Igen, szereti a szent Szűz Társulatunkat, de éppen azért keresi benne a kölcsönös szeretetet, az egyetértést, a családias érzületet is.

S vajjon nem mondhatná-e most is, mint akkor mondotta nővérünknek: *De bánt valami ... A szabályokat nem mindenütt tartják meg, egyes pontokban kívánni valót hagy hátra a szabályszerűség.* Ne feledjük, a mi legnagyobb javunk a szent szabályok. Ezek szorítanak bennünket az isteni akarat teljesítésére. Ezek szerzik meg számunkra Isten kegyelmeit.

Maradjunk meg tehát a korlátok között, amelyeket szent szabályaink megengednek számunkra. Mostanában igen ártalmas méreg pusztít mindenfelé, különösen az olvasmányokban. Nagyon fontos dolog tehát, hogy őrködjünk!

Őrizkedjünk tehát mindattól, amit a szent Szűz *rossz olvasmányoknak* nevez. Így nevezte mind amaz olvasmányokat, amelyek kárt okozhatnak a Társulat szellemében. Legyünk bizalmatlanok minden olyas iránt, ami bármiképen idegenszerű a mi sajátos felfogásunkkal szemben. Az egyiket buzgóságának heve ragadja el, a másik saját kielégítését és tetszését keresi. Mások ismét kiváncsiságukat elégítik ki, avagy valami hamis és lágy lelkiséget keresnek olvasmányaikban.

Vigyázzunk és ne vegyünk kézbe más könyvet, mint ami nekünk való. Csak olyasmit olvassunk, ami fenntartja közöttünk az egységet, a szent hivatáshoz való ragaszkodást, az engedelmesség és alázatosság gyakorlását, a lemondással párosult önfeláldozást.

Vigyázzunk. Mert nem is az a legártalmasabb olvasmány számunkra, amely kézzelfoghatólag rossz. Attól, bizonyos, hogy úgyis óvakodunk. Hanem azok, amelyek valami jónak látszatát keltik bennünk.

E tekintetben legjobb védőbástyánk az engedelmesség. Amíg ezt követjük, megóvjuk Társulatunkat attól az idegenszerű szellemtől, mely elpusztítja az egész világot, és Társulatunkban is terjeszkedni próbál. Kétségtelenül önmegtagadásunkba kerül ez is. De elkerülhetetlenül szükséges ez abban az időszakban, amikor a gonoszlélek mindenüvé, még a lelki társulatokba is befészkelődni törekszik.

Szeplőtelen Anyánk megóv bennünket tőle, hacsak megszívleljük és követjük figyelmeztetését és teljesítjük azt a kívánságát, hogy az Érmet az egész világon elterjesszük. Maradjunk meg, amiként ő, mindenkor szerény összeszedettségben. Kerüljük a világot és ujdonságait. Erre a pontra is felhívta figyelmünket.

Az Úrnak szolgálói vagyunk a szegények személyében. Tehát egész időnk az övé, azaz: az övék. Időnkkel a jó Istennek szenteltük egyik tőle kapott, értékes javunkat. Nincs is már jogunk hozzá, hogy egyébre használjuk fel, mint imádságra és hivatási munkáinkra, azért minden időnket, még utazásaink folyamán is, lelkiismeretesen használjuk fel. Nem vagyunk többé a magunké, azért semmit sem fordíthatunk saját céljainkra az engedelmesség határain kívül, mert ez az isteni jóváhagyás.

Kerüljünk továbbá minden idővesztegetést, minden céltalan társalgást. Ne szeressük sem a tett, sem a vett látogatásokat. Már sokszor jeleztük, milyen nagy veszedelmeket rejtenek ezek magukban. Kerüljük az olyan túlságosan természetes ömlengéseket is. Ne hajhásszuk a híreket és ha megtudtunk valamit, ne közöljük világi egyénekkel, még egész bizalmasan sem. Sok kellemetlenséget okoztak már az ilyen bizalmas közlések, mert rendszerint

közhírré lesznek. Ha egy nővér maga nem tudja megőrízni a rábízott titkot, hogyan kívánhatna másoktól nagyobb tartózkodást és titoktartást! Hiszen annak is megvannak a bizalmasai. Ilyformán szivárognak ki azután a Társulat belső ügyei. Pedig azok szentek legyenek előttünk!

Lelkiismeretünk szinte kolostorunk legyen. Sohase ismételjük mások előtt, amit megtudtunk, vagy amit előljáróink talán okulásunkra vagy éppen vigaszunkra nekünk elmondottak. A Szeretet Leánya mindenkor tartózkodó, titoktartó lélek legyen. Ha úgy viselkedik, amint az szent állapotához illik, majd nem tartja fenn az újsághírek egész lánckereskedését, ami annyira árt hivatási szellemének.

Ha a fentemlített dolgok teljesítése nehezére esik természetünknek, gondoljunk csak a szentséges Szűznek Katalin nővérhez intézett figyelmeztető szavaira. Gondoljunk a megigért nagy kegyelmekre is és arra, hogy a szent Szűz éppen általunk akar sok kegyelmet közvetíteni, mert különösen szereti Társulatunkat. Erről őmaga biztosított bennünket.

Mily boldogság ez! De használjuk is jól ki égi Anyánk szeretetét és ne rajtunk múljék, hogy ismét azt kelljen mondania: *De bánt valami...*

Javuljunk meg ebben a három dologban, ha szükséges, hogy Királynénk és Anyánk teljes megelégedéssel időzhessék közöttünk. Ilyformán legjobban készülhetünk az ő megjelenése százéves évfordulójának megható ünneplésére. Ezzel róhatjuk le irányában hálatartozásunkat.

Legyünk nagy bizalommal hozzánk való szeretete iránt, és éljünk állandóan ebben a szeretetben. Akkor ez a Centennárium majd igazi újjászületést jelent a kis Társulatra nézve, amelyet szűz Mária annyira szeret.

A betegek.

(Nagyontisztelendő Inchelin (Enslen) anyától.)

(Folytatás.)

Előkészítés a szentségek fölvételére.

A szentkenet fölvétele. — Emlékeztessük betegünket, mily nagy kiváltság az számunkra, hogy e szentségben megtisztulhatnak testünknek ama tagjai, amelyekkel legtöbbet vétkeztünk. Mondjuk meg neki, hogy e szentség érezhetőleg gyengíti azt a befolyást, amivel az ördög utolsó perceiben kisérti a lelket. Megerősíti őt a haláltól való félelmében és még egészségét is visszaadhatja, ha a jó Isten jónak látja ezt az ő lelkének üdvére.

Amikor gyónik és áldozik a beteg, beszéljük rá, hogy egyben a szentkenet feladását is kérje. Semmi esetre se várjunk addig, amíg majdnem avagy teljesen elveszti eszméletét. Hiszen akkor sokkal kevesebb lelki haszna volna e szentség fölvételéből. A súlyosan beteg gyermekek éppúgy, mint az elgyengült öregek, akiknél minden percben beállhat egy ájulás vagy a halál, vegyék föl a szentkenetet.

Különben egy és ugyanazon betegségben csak egyszer adható föl. Ha azonban e halálveszély elmúltával a beteg már fenn is járt, és újból visszaesik a halálveszélybe, másodszor is föladható. Azonban ezt esetről-esetre a papnak kell eldöntenie.

Mit készítsünk elő a szent útravaló és a szentkenet felvételéhez? —

A szent útravalóhoz:

1. Hozzuk szép rendbe és tisztába az ágyat és környékét. Legjobb, ha már előző napon elvégzünk ebből

amit csak lehet, mert reggel kifogyhatunk az időből. Semmi se maradjon ott, ami bánthatná a szemet avagy tiszteletlenséget árulna el az Úr Jézus iránt.

2. Terítsük le az ágyat fehér lepedővel és a beteg kezeügyébe pallát helyezzünk.

3. A közelben egy asztalkát fehér terítővel borítsunk le. A közepére feszületet, kétoldalt gyertyát állítsunk és gyújtsunk. Virágvázákat is helyezhetünk melléjük. Az asztal előrészén szenteltvíz álljon hintővel, egy pohár tiszta víz és egy kis kéztörlő.

4. A beteg szekrényére is helyezzünk egy kis vizet vagy egyéb folyadékot kis kanállal együtt arra az esetre, ha nem bírná lenyelni a szentostyát.

Ha a szentáldozás után valami baj történnék, például kihányná a beteg a szentostyát, ne izgatódjunk és nyugtalankodjunk, hanem égessük el a hányadékot.

A szent kenethez: Tisztába hozzuk az ágyat és környékét. A beteg arcát, kezét és lábát langyos vízzel megmossuk. Az asztalt szintén leterítjük, úgy, mint a szentáldozáshoz. Feszületet és gyertyatartókat állítunk oda, de virágot nem, (ha nem akkor áldozik a beteg,) és szenteltvizet, hintővel. Azután kis tányérkára 6-7 kis vattagömböt a szent olaj letörlésére, és kevés puha kenyérbelet a pap ujjainak letisztítására. A szent ténykedés után tűzre kell vetni a vattát, a kenyérbelet, és a vizet is.

A szentkenet föladása után szokásban van a teljes búcsúval ellátott általános feoldozást is ráadni a haldoklóra. Akkor feleljünk a pap imáira és mondjuk el újból a *Confiteor*-t.

Ha a beteg bírja és szívesen teszi, segítsünk neki elvégezni hálaadását azzal, hogy felolvassuk neki az Egyház szép imáit. Az áhítatos lelkeket nagyon meghatja ez és vígasztalásukra szolgál.

A fájdalomcsillapító szerek használata.

Ilyenek az ópium, a morfium, a kloroform, stb. Arra szolgálnak, hogy elvegyék a beteg fájdalomérzetét és egy kis nyugalmat szerezzenek neki. Napjainkban már általános a használatuk.

Mindamellett, hogy az ilyen szereknek tagadhatatlan előnye, hogy hatásuk gyors és szinte korlátlan, mégis nagyon könnyen káros visszaélések történhetnek használatukkal. Megtámadják a táplálkozási és idegközpontokat s gyengítik az értelmi és akaraterőt.

Legelső használatuk oly nagy könnyebbülést és oly édes nyugalmat szerez a szenvedőnek, hogy a fájdalom legkisebb érzetére, sőt már megelőzésére is újból meg újból kívánja és kéri. Az erős méreg gyászos következményeivel mit sem törődve, mind több és nagyobb adagot vesz belőle, míg előbb vagy utóbb megmérgezi vele agyát és szervezetét.

A fájdalmakat kétségen kívül leküzdhetjük, de csak mérséklettel. Válasszuk ki a csillapítószerek közül a legbiztosabbat és legkevésbbé veszélyeset. Csak kis adagban adjuk, és végső szükség nélkül sohase ismételjük meg.

Az első fájdalomcsillapító szer az ópium volt. Mióta azonban felismerték magas lúgsó tartalmát, az orvosi tudomány majdnem kizárólag a morfium alkalmazását fogadta el. Ez gyorsabban és biztosabban csillapít és inkább a bőr alatt oszlik el, mint a gyomor útján. A betegek is jobban kívánják a morfium injectiokat, mert nem csak a fájdalmat szünteti meg, hanem valami jóleső édes szunnyadást is eredményez. Szinte szükséglettés lesz a használata. Ez a szükséglet pedig csakhamar heves szenvedéllyé fajul. Így keletkezik a morfinizmus, az őrültség egyik neme, ami manapság már annyira elterjedt és oly nehezen gyógyítható.

Az ápoló nővér csakis orvosi rendeletre adjon mor-

fium injectiot. Ha pedig beteg nővérekről van szó, a szolgáló nővér maga is őrködjék és meg ne engedje, hogy a legnagyobb szükség esetén kívül is adják a betegnek.

A haldoklóknak beadott fájdalomcsillapító szerek igen erősen hatnak. Valóságos álomkórságba ringatják őket, úgy, hogy nem tudnak többé eszméletre ébredni utolsó órájukban. Még ha hangos kiáltással kérik és követelik is az injectiot, csak valami utánzatot, például tiszta vizet adjunk be nekik.

Québec tartomány püspökei, Dél-Kanadában, együttes konferenciájukon megtiltották, hogy a haldoklóknál fájdalomcsillapító szereket alkalmazzanak.

Kötelességeink az elhúnytakkal szemben.

Fontoljuk meg, milyen tisztelettel illeti az Egyház a halottak testét. Hiszen arra hivatott, hogy egykor a lélekkel ismét egyesülve, részt vegyen annak mennyei boldogságában, és a választottak közé soroztassék.

Bizony, sohasem tudhatjuk, mi megy végbe Isten és a lélek között az élet utolsó pillanatában. Azért sohasem állíthatjuk bizonyossággal, hogy ez vagy az nem üdvözül. A halottak porhüvelyében tehát tiszteljük első sorban a Szentlélek volt templomát.

Ha meg volt keresztelve, egészen bizonyos, hogy — legalább is egy ideig — benne lakozott. Ha legalább is az első szentáldozáshoz járult, bizonyos, hogy az édes Üdvözítő szentségi jelenlétével tűntette ki. És ha profanizált, megszentségtelenített templom volt az a test, akkor még inkább törekedjünk elégtételt adni helyette is.

Bárki tartózkodjék is a megholt körül, hódoljunk Istennek e teremtménye helyett az imádás, hálaadás, engesztelés adójával. Mintegy helyette és az ő nevében akarjuk megtenni mindazt, amit Isten az ő teremtésekor elvárt tőle. Már minden egyes halott látása is arra buzdítson bennünket, hogy a nekünk még meghagyott időt hűségesebben használjuk föl és mindent megtegyünk Isten szolgálatában.

Boldog az ily hű szolgáló! A jó Isten alkalmat ád neki, hogy mind jobban és jobban föláldozhassa magát a rábízott lelkek megmentésére.

Azt is akarja a jó Isten, hogy kitágítsuk szívünket és buzgó imáinkba zárjuk mindama lelkeket, akiket az egész világon nővéreink gondoznak, sőt mindazokat is, akik, bárhol, szükséget szenvednek.

Kövessük hűségesen és ellenmondás nélkül mindazt, amit szabályaink és a Társulat hagyományos szokásai előírnak a haldoklókkal és megholtakkal való bánásmódra vonatkozólag. Ha ezenkívül volna még kérdezni valónk, ne kifelé, világi egyénekhez forduljunk kérdéseinkkel. Honnét tudhatnák azok, mi reánk nézve az Isten akarata e tekintetben!

Nővértársaink temetésénél se engedjünk mindenféle világias szokásoknak. A fő, hogy sokat imádkozzunk érettük is, a ránkbízott betegek lelkéért is. Mi magunk pedig a Szeretet igazi leányaiként éljünk és haljunk. Akkor biztosan számíthatunk is engedelmességünk és szeretetünk jutalmára az égi boldogságban.

Szent Vince gondolataiból.

Ne ragaszkodjunk a világ javaihoz.

Ha csak külsőképen mondottunk le a földi javakról, ha továbbra is vágyat ápolunk szívünkben e javak után, semmit sem tettünk. Csak gúnyolódtunk, és megtartottuk magunknak a legjavát. A jó Isten legfőképen szívünket kívánja; ez a fő.

Minél inkább megvetettek, szegények és megalázottak vagyunk, annál inkább hasonlítunk az Isten Fiához, aki annyira szerette a szegénységet, hogy földön jártában még állandó lakása sem volt.

Az Úr házának ékessége.

8. Színes egyházi ruhák.

1. A miseruha vagy kazula. Kazula magyarul annyit jelent, hogy házacska. A miseruha ugyanis kezdetben egészen köralakú, a rómaiak utazóköpenyéhez hasonló ruhadarab volt. A közepén csak akkora nyílás volt, hogy a pap kidughatta rajta a fejét. Ezért nevezték el kazulának, házacskának. Az utazóköpenytől úgy különböztették meg, hogy elül-hátul villa alakú kereszttel díszítették. A kereszt ágai a vállon futottak le.

Ez a köralakú miseruha egészen puha selyemből készült. A pap úgy használta, hogy kétoldalt karjára emelte, miközben minden mozdulatára gyönyörű, festői ráncokat vetett.

A misézésnél ez, természetesen kissé kényelmetlen volt. Azért is kellett a ministránsnak Úrfelmutatáskor kissé megemelni hátul a kazulát, s ez a régi szokás napjainkig is fennmaradt. Kényelmi szempontból, később elkezdették kétoldalt kivágni a kör alakú kazulát, hogy a pap könnyebben kinyújthassa alóla karjait.

A későbbi századokban már erősen megváltoztatták alakját. Elől-hátul megrövidítették, s a nyakon is erősen kivágták, úgy, hogy lassan egész hegedű formája lett, amennyiben a mellen a legkeskenyebb, lefelé pedig kereken kiszélesedik.

A kazulának ezen dicstelen megnyirbálása ellen küzdött Borromei szent Károly. Az ő érseki tartománya részére pontosan meghatározta és előírta a kazula alakját és méreteit. A borromeusi kazula szélessége elül-hátul 1 m. 30 cm. Hossza ugyanannyi, vagy még nagyobb, s elül-hátul kereszt díszíti.

Sajnos azonban, a XIX. század utolsó feléig általános maradt a hegedű alakú kazulák használata, amelyekről fájdalmasan jegyzi meg egy prágai, tartományi zsinat, hogy alig érdemli meg a kazula nevet. Rómában nem is tudott soha gyökeret verni ez a hátul plakát, elül hegedű alak. Ott mindvégig, ma is, elül-hátul elég hosszú és egyenlően széles kazulák voltak és vannak használatban.

Néhány évtized előtt végre üdvös mozgalom indult meg, hogy a kazula ismét visszanyerje régi, méltóságos alakját. Rómában, s mind több helyen kezdik bevezetni a régi, katakomba-stílű kazulákat.

A már meglevőkön, természetesen, nem változtathatnak kedves nővéreink. De ha újat szereznek be, akkor elsőben is puha selyemből, kemény vászon bélés nélkül készüljön. Alakja pedig legyen a Rómában szokásos: a hátulsó rész hossza 1 méter és 15-20 cm. Az elülső rész hossza 1 méter, egy-egy váll hossza 30 cm. A vállszélesség 70-75 cm. Hátul kereszt díszítheti, vagy pedig két paszomántcsik három mezőre osztja.

A kazula jelenti azt az elzárkózottságot, amellyel a lélek az anyaggal szemben viseltessék. Jelképezi az Úr igáját is, mely könnyű és édes.

2. Manipulus vagy karkötő régente fehér vászonkendő volt az izzadság és könnyek letörlésére. Ma már csak dísz, és csakis a szentmisében használja a pap, a szerpap és az alszerpap.

A miseruha szövetéből készül. Felülről 10 cm széles, lefelé 20 cm-re kiszélesedik. Hossza 50 cm duplán. Díszítése fönt és kétoldalt kereszt.

3. A stóla. Ez az egyházirend megkülönböztető jelvénye. Az őskeresztény Egyházban már akkor is stólában végezték az egyházi szertartásokat, amikor egyházi ruhák még nem is léteztek, s a papok rendes, magánruháikban léptek az oltárhoz. Másképen viseli a szerpap, másképen a pap, és ismét másképen a püspök. A szerpap csak félvállán viselheti; és pedig a balvállon, jobb hónaljához

kötve. Az áldozópap, amikor miséhez készül, keresztalakban a mellére illeszti a stólát, jeléül ánnak, hogy benne is még megkötötten van meg a papi hatalom. A püspök stólája függőlegesen csüng le.

Anyaga és színe a miseruha szövetével egyezik meg. Kétszinű: fehér és violaszínű stólákat is készítenek. Igen alkalmasak ezek pl. a keresztség és a szent útravalóval kapcsolatos szentkenet szentségeinek kiszolgáltatásánál, amikor fölváltva, viola- és fehérszínű stólára van szükség.

A stóla ne legyen bárd alakú, hanem felül 10 cm szélességgel kezdődjék, és egyenletesen szélesedjék ki, alul 20 cm-re. A miseruhához való stólát kár nagyon díszíteni, mert úgysem érvényesül. Azonban a misén kívül használt stólákat díszítéssel is elláthatjuk.

4. **A burza vagy tarsoly** szintén a miseruha szövetéből készült. Nagysága az összehajtott korporále nagyságának feleljen meg.

5. **A kehely-vélum** a miseruha szövetéből készült kendőcske, a kehely letakarására. Körülbelül akkora, mint egy korporále.

6. **A velum humerále.** A régiek illemtudása nem engedte meg, hogy puszta kézzel érintsenek valakit, akit tisztelnek. A miséző papnak segédkezők azért vélumot vettek magukra. Ünnepélyes misék alkalmával még ma is hordja az alszerpap. A pap is használja, amikor érinti a szentségtartót és áldást ad a Szentséggel.

Hódoló tiszteletnek jelképe, amellyel a szent dolgokhoz nyulnunk kell. A vélum szövete nincs előírva, de rendszerint fehér selyemből készül. Nagyon fontos, hogy ne legyen kemény. Hossza körülbelül 3 m, szélessége 50 cm.

7. **A pluviale vagy palást.** Ez az ősidőkben csuklyával ellátott esőköpeny volt. Amikor körmenetek vagy temetések alkalmával zápor keletkezett, a pap magára vette és a csulyát a fejére borította, hogy a drága egyházi ruhákat megvédje. Később liturgikus díszöltözék lett belőle. Alakját is megtartotta. Még a csuklya is látható rajta a hátán levő kerek díszben.

A pluviále ugyanolyan anyagból és ugyanolyan színben készíthető, mint a miseruha. Alakja félkör. Hossza 120-130 cm. Csattal kell összekapcsolni. Régente igen értékes, drágakövekkel díszített arany csattokat készítettek nagy művészettel.

8. **A dalmatika** a szerpap és alszerpap liturgikus öltözéke. A dalmát főurak díszruhája volt. Innét került Rómába, mint világi díszöltözet, s a IX. század körül az Egyház is átvette liturgikus használatra.

Az Úr szolgálatában való készség örömét jelképezi. Régente egészen be volt varrva. A dalmatika szélessége 75 cm, hossza 100-110 cm. Az ujjak hossza 30-35 cm. Oldalt nyitott, s szalagokkal vagy gombokkal van ellátva.

9. **A birétum vagy papsapka** az egész papság liturgikus fejdísze. Kezdetben puha és síma gyapjúsapka volt. De miután a karima előírt helyein nehéz volt gyorsan levenni és ismét föltenni, megkeményítették és könnyen megfogható ágakkal látták el.

Az egyházi ténykedéseknél használt birétum csak háromágú, egyik sarkán lapos. Csak a doktorok használhatnak négyágú birétumot, s azok is csak az egyházi ténykedéseken kívül. A pápa fehér birétumot visel. A biborosok vöröset, a püspökök és prelátusok violaszínűt, az alsó papság feketét.

Az egyházi ruhák színe: fehér, piros, zöld, viola, fekete. Lehet arany is, s ez pótolhatja az első három színt.

A szines egyházi ruhák anyaga csakis selyem, félselyem vagy bársony lehet.

Áronffy Ferenc
a m. t. m. á. igazgató.

Társulati Hírek.

1. Nagyontisztelendő Lebrun (Lebrőn) anyánk audienciája a szentséges atyánál.

Új generális anyánk ez év szeptember vége felé elhatározta, hogy sorra látogatja olaszországi nővéreink intézeteit. Kiváltképen Rómába megy el, hogy kormányzása kezdetén kikérje rá a szentséges atya áldását.

Útra is kelt szeptember 20-án. Turinban, Génuában, Pizában, Flórenzben s végre Sziénában való hosszabb-rövidebb tartózkodás után, október hó 3-án elérkezett az örök városba. A másnap és harmadnap részben a szent helyek látogatásával telt el, részben pedig a hivatalos egyházfőknél tett tisztelgéssel. Boldog Anyánk szentté- és Katalin nővérünk boldoggáavatási pörei iránt érdeklődvén, mindenütt nagy jóindulattal találkozott részükről. De — mondották, — csodák kellenek! Annélkül nem vihetik előbbre ügyeinket. Imádkozzunk, imádkozzunk! A centennárium rohamosan közeledik már!

5-én este megérkezett a szentséges atya pecsétjével ellátott levél, mely a kegyelemteljes audienciát másnap déli ¼ 1 órára tűzi ki.

Október 6-a volt tehát a nagy nap. Nagyontisztelendő anyánk nagyon meghatott volt. Úgy készült erre az audienciára, mint valami szentség fölvételére. A reggeli szentáldozásban ő fogadta szívébe Krisztusát, délben pedig Krisztus földi helytartója készül fogadni őt.

A kitűzött órában tehát Mária anya és még néhány nővér társaságában, a szent Damázusz udvaron át, a Vatikánba sietett. A fogadó terembe azonban csak őmaga léphetett be.

A szentséges atya leereszkedő jósággal így szólította meg:

„Tudom, hogy ön az új generális anya." — „Igen, szentséges atyám, s azért jöttem, hogy nehéz feladatom kezdetén Szentséged áldásáért esedezzem. Szent áldását kérem egész Társulatunkra, szemináriumunkra és missióinkra is." — „Ó, teljes szívemből, teljes szívemből megáldom!" — mondotta kétszer is a szentatya. Majd meg azt kérdezte: „Mit nevez ön szemináriumnak"? — Nagyontisztelendő anyánk elmondotta, hogy nálunk a szeminárium ugyanaz, ami más szerzetekben a noviciátus. „Tehát, — mondotta őszentsége, — akkor itt készülnek elő arra, hogy belépjenek a szeretet nagy hadseregébe. Mert az önök társulata egész hagsereg, és pedig legnagyobb az Isten Egyházában." — „És mégis, szentséges Atyám, kevesen vagyunk arra, hogy mindenüvé nővéreket küldhessünk, ahol kérik őket. S ez a mi legnagyobb bánatunk."

Őszentsége erre a szeretet és apostolkodás szépségéről beszélt. Szent Ágoston következő szavait idézte, fejtegette és Társulatunkra alkalmazta: *Dilatentur spatia caritatis. Kibővültek a szeretet méretei.* Önkéntelenül is Dicső Anyánk ünnepi miséjének *Cummunio* részlete jut eszünkbe: *Szélesítsd ki sátorod helyét!* (Iz. 54, 2.) És hozzátette még őszentsége: „Nem Társulatuk programmja-e ez a gondolat?" — „Ó igen, bizonyára, szentséges Atyám, — válaszolja anyánk — hiszen Társulatunk jeligéje azt kívánja tőlünk, hogy *Jézus Krisztus szeretete úzzön* bennünket.

Krisztus helytartója éppen nem látszott sietősnek. Nyugodtan hallgatott meg mindent és jóindulatúlag válaszolt. Őmaga penditett meg több témát. A missiókról is beszélt, hiszen annyira szívén feküsznek. Akkor elmondotta neki nagyontisztelendő anyánk, hogy Társulatunk legújabban Indo-Kínában és Patagóniában vállalt missiós munkát. XI. Pius erre mosolygott és atyai szeretettel így kiáltott föl: „Nagyon jó! Bővüljenek csak ki! Napjainkban erőlködnünk kell. Minden erőnket meg kell feszítenünk. Mindamellett ne hiányozzék a kellő okosság és körültekintés."

Majdnem húsz perc telt el ilyenformán. Nagyontisztelendő anyánk ekkor a szentséges atya áldását kérte egész Társulatunkra, összes műveinkre, boldoggá- és szenttéavatási pöreinkre, majd átadta szerény adományát.

A szomszédos teremben várakoztak a nővérek. A szentséges atya kiment hozzájok is, megáldotta őket és gyűrűjét csókra nyújtotta.

Szép nap volt ez a Társulatra nézve. Még hozzá a szent Szűz Anya maga választotta ki, hiszen szentolvasó havának első szombatjára esett.

2. Útrakelés, ki a missiókba!

Új generális anyánk éveken át vizitátornő volt Kínában. Saját szemével látta, saját tapasztalataiból tudja tehát, milyen óriási tömege a Krisztus vérével megváltott emberiségnek ül még most is a pogányság, a lelki halál sötétségében. Mennyi fekete babona, kegyetlenség, emberáldozat járja még mindig közöttük csak azért, mert még senki sem mutatta meg nekik az utat a világ világossága: Jézus Krisztus felé!

Érthető tehát, hogy nagyontisztelendő generális anyánk első gondjainak egyike a külmissiók. Annál is inkább, mert — mint fentebb láttuk, — Krisztus földi helytartója is erre buzdította. Ezt kötötte lelkére.

Az anya példáján leányai is buzdulnak és egymásután kérnek engedélyt ilyen apostoli, missiós munkára. Pedig ahhoz nem közönséges hanem hősies megválás, lemondás, önmegtagadás, Isten és a lelkek szeretete kívántatik. Ennélkül nem lehet apostoli tevékenység.

Egymást követik tehát az útrakelések, tengeren túlra. Az *Anyaház Visszhangjá*-ban olvassuk az alábbiakat:

A Chili-be küldött csapat megérkezett már rendeltetési helyére. A Braziliába és Argentiniába kiküldött nővérek néhány napja már a tengeren hajóznak. A múlt pénteken hat nővér ült hajóra, hogy Peruba menjen. Ma pedig Kínába indulnak el. Erről az indulásról részletesen is be kell számolnunk.

Igentisztelendő Reisenthel nővérünk, Társulatunk eddigi asszisztens-nővére, nagylelkűlen megvált roubaix-i volt munkaterétől, — ahová pedig epedve várták vissza, — hogy átvegye nagyontisztelendő anyánktól a kínai vizitátornői hivatalt. Kíséretében csaknem minden nemzetből vannak missióba induló nővérek. Három francia, egy lengyel, két nápolyi olasz és két spanyol nővér. Tizedik társuk egy kis kínai bennszülött nővér volt. Egyike a kettőnek, akik Párizsban végezték szemináriumukat és a legutóbbi beöltöztetés alkalmával megkapták a szentruhát. Érdekes, hogy este, a búcsúzás alkalmával csak ez az egy kis nővér sírt. A többinek szent örömtől sugárzott az arca.

Az elszánt kis csapatot nagyontisztelendő anyánk szeptember 5-e reggelén Szent-Lázár templomába vezette, hogy még

egyszer jelen lehessenek szent Vince utódjának szentmiséjén és az ő kezéből áldozhassanak annál az oltárnál, amelyen szent Alapítónk drága ereklyéi pihennek. Ott vették át főtisztelendő generális atyánk áldását és a missiós keresztet is. E kínai csapattal együtt volt akkor a Sziriába, Egyiptomba és Konstantinápolyba küldendő nővérek csoportja is.

Ezek az apostoli lelkek a Társulat szép szokása szerint ünnepélyes búcsút vesznek itthagyott szeretteiktől.

Esti 7 órakor az Anyaház szemináriumi kertjében levő hófehér márványból készült Máriaszobor köré gyűl össze annak minden tagja. Szemináriumi és beöltözött nővérek látható meghatottsággal sorakoznak az *Apostolok Királynéja* köré. Ő pedig szinte mosolyogva tekint le rájuk és nagyontisztelendő anyánkra, akinek jobbján az indulók csapata, balján pedig a tiszti- és igazgató-nővérek foglalnak helyet. Az egész nővérsereg rázendít a „Menjünk el a messze idegenbe" kezdetű szép énekre.

A nagyontisztelendő anya a nővérek emlékébe idézte ma ama hősies nővércsapat indulását, akiknek személyében boldog emlékű Etienne atya 1847 okt. 23-án első ízben küldötte ki a Szeretet Leányait Kínába. Durand nővér vezetése alatt, aki pedig már 62 évet számlált és szintén a Társulat asszisztens-nővére volt a megelőző három évben, Marseille-ben szálltak hajóra. Hosszú nyolc hónapig tartó, keserves utazás volt az akkor, amit ma 30-40 nap alatt megtehetnek. Az egyik nővér már útközben elhalálozott. A tengerbe temették el. Durand nővért is annyira megviselték az utazás viszontagságai, hogy az első kínai kikötővárosba: Macaoba érkezése után egy hónapra, már a jó Istenhez költözött. Kína földén is a megpróbáltatások minden neme zúdult a kis kolóniára. A későbbi sikeres apostolkodás előfeltétele volt az a jó Isten terveiben, hogy a bátor kezdeményezők könnyekben vessenek, sőt kiontott vérükkel is megtermékenyítsék a pogányság sivár talaját, mint azt alább látni fogjuk.

1852-ben végre állandó elhelyezést és munkakört találtak megpróbált nővéreink a Szent Gyermekség művében, Ning-Po-ban. Az a sok jó, amit a lelkek megmentéseért tettek, arra bírta Mouly apostoli vikáriust, hogy az északi tartományok részére is kérje nővéreinket.

Etienne atya örömmel teljesítette kérését. 1862 február 22-én a Szeretet 14 leánya szállott ismét hajóra. Azais nővér vezeté-

se alatt, aki 20 évig volt a Társulat második igazgató- és 3 évig asszisztens-nővére, most pedig Pekingben vizitátornő lett. Öten közülök Tien-Tsin-be küldettek. Itt is a Szent Gyermekség művét szervezték meg a kitett és megtalált kicsinyek felkarolására. A kezdet nagy megpróbáltatásai után már-már szép virágzásnak indult a kis missiótelep, úgy, hogy a jó Etienne atya szokott lelkesedésével így kiáltott föl egyik konferenciájában:

„Pekingi drága missiónk, mily kedves vagy most előttünk!" És valóságos prófétai ihlettel hozzáteszi: „Az isteni Gondviselés gyönyörű jövőt tartogat számodra, ha megvalósul mindaz, amit neked kívánunk és imáinkban kérünk. Bátorság, hőn szeretett leányaim! Félelem nélkül, elszánt küzdelemre induljatok a pokol hadaival... Tágas teret nyissatok előttünk a Társulat önfeláldozó munkásságának. Készítsétek elő azt a gazdag aratást, mely az üdvösség gyümölcseit gyűjti egybe. Fonjatok pompás dicsfűzért szent Vince homloka köré!"

Tudjuk már, hogyan valósították meg a Tien-Tsin-i nővérek boldogemlékű Etienne atya jóslatát. A tíz mártir-nővér között, akik 1870 június 21-én missiójukban vérüket ontották Krisztusért, hárman a fentemlített 14 nővér csoportjából voltak. Tiszta vérük megtermékenyítette a könnyekben vetett talajt; azért kedves utasainknak most azt kívánjuk, hogy örömben arassák le az üdvösség dús kalászait.

Szeptember 7-én pénteken szálltak hajóra. A szemináriumban aznap elénekelték az *Ave maris stellát*, hogy útjukra leesdjék a Tenger Csillagának világító sugarait.

3. Hírek a piliscsabai missióházból.

Nagy örömmel értesülünk, hogy Piliscsabán a missióházban megnyílt már a *Teológiai Főiskola második éve* is. Az előírt tantárgyakat Tutz György igazgató úr, Janisch Mihály és Turcsok Simon tanár urak adják elő.

Ez év október 25-én kis ünnepély keretében avatták föl az új tantermet, mely egyúttal a skolasztikusok (teológus kispapok) rekreációjának megtartására is szolgál.

Itt tartja a kispapok irodalmi köre a *Szent Vince Akadémia*, havonkint rendes üléseit, szent Vince ünnepein pedig díszgyűléseit is, melyen a szeminárium növendékeit, stb. is vendégül látja.

4. Szent Vince műveinek közlönye.

Ugyancsak nagy örömmel adjuk tudtul kedves nővéreinknek, hogy az új esztendő elején végre megjelenik a lazarista urak szerkesztésében az a kis folyóirat, amelyet oly régen várunk.

Külföldön: francia, olasz, német, holland stb. nyelven már évek óta széles körben terjesztik a missióspapok lapjai Szent Alapítónk ismeretét és szellemét: a keresztény *Karitászt*. Nálunk fokozottabb mértékben van rá szükség, mert — valljuk be őszintén — az áldozatos szeretet még nincs kellőleg megszervezve és a nagy nyomor dacára még nem él eléggé a keresztény szívekben sem.

Szent Vince Atyánk első és kedvenc műve, a Szeretet Egyesület, még csak 21 helyen alakult meg. Csak igen kevesen ismerik és éppen azért nem támogatják.

Szükséges tehát egy organum, mely lendületet adjon terjedésének. Hiszen szent Alapítónk már 300 évvel ezelőtt belátta ezt és azért időszakonkint jelentéseket adott ki a nyomorról és a segélyakciókról. Az ő „Relations"-jából fejlődött ki a későbbi „Magasin Charitable" című karitativ lap.

Máriatársulataink fejlődése szempontjából is fontos egy ily folyóirat, mert speciális szellemünket a meglevő Márialapokból, mint a Máriakongregáció, Máriakert, Rózsafűzér Királynője, stb. nem meríthetik leányaink igazán.

De a szent hivatások keltésére is mindenesetre előnyös lesz egy ilyen lapocska, mert magyar ifjúságunk jó része, bizony, nem ismeri sem a missióspapok, sem a Szeretet Leányainak fenséges műveit itthon és a tegereken túl.

Mivel ilyen sokoldalú és nagyjelentőségű lesz e kis szerény lapocska, kérve kérjük kedves nővéreinknek buzgó támogatását. És pedig először az által, hogy épületes esetek leírását, értesítéseket, híreket, küldenek be már első számunkba is. Másodszor már jó előre propagandát fejtenek ki a lap érdekében a a Szeretethölgyek, Máriagyermekek, növendékeik, ismerőseik, rokonaik, stb. körében.

Az örök Szeretet bőven megjutalmazza majd buzgólkodásukat.

Etienne Keresztelő János

XIV. általános főnök életrajza.

1801 - 1874.

7. Etienne és boldog Perboyre.

Ezt a két Istennel egyesült, nagy lelket szent barátság fűzte egybe. Csaknem egy időben léptek a Missiótársulatba. Majdnem együtt, csupán néhány napi időközben vették föl a szent rendeket, 1825 szeptemberében.

Ámbár a szent engedelmesség térben elválasztotta őket, mert Etienne az Anyaházban, Perboyre pedig a Társulat külső társházaiban működött, Istenben gyökerező kölcsönös vonzódásuk nem csökkent, sőt bizonyos tiszteletté fokozódott.

Amikor boldog Perboyre, mint 10 éves pap, engedélyt kapott arra, hogy a kínai missiókba utazzék és 1835 márciusán útra is kelt, Etienne lelkét szent irígység hozta hullámzásba. Mindamellett úgy érezte, hogy reá nézve nem az Isten akarata, hogy tengeren túl szolgálja a lelkek megmentésének ügyét.

Alig öt évi apostolkodás után üldözték, elfogták és halálra ítélték az Isten szolgáját és kilenc hónapig tartó kegyetlen és válogatott kínzások után, 1840 szeptember hó 11 én, az Üdvözítőhöz hasonlóan, keresztre feszítették.

Elgondolható, hogy hű barátja, Etienne, mily élénk érdeklődéssel kísérte ezeket az eseményeket. Mennyire várta a gyér tudósításokat Szentünk helyzetéről. S milyen szent büszkeség töltötte el, mennyire hálálkodott a jó Istennek, amikor a szent Vértanu türelméről, kitartásáról, állandóan hősies magatartásáról értesült. Mennyire imádkozott érte állhatatosságért és a győzelmi pálma elnyeréséért.

S amikor a dicső vértanuság híre eljutott hozzá, keblét szent öröm és szinte mennyei boldogság dagasztotta.

Biztosra vette, hogy a jó Isten e dicső bajnoka kedveért kegyelmébe fogadta a drága Társulatot.

Azonnal hozzáfogott és nagy elfoglaltsága mellett minden szabad percét arra használta föl, hogy összegyűjtse Vértanu rendtársának szétszórt leveleit és följegyezze szent életének általa ismert, épületes részleteit.

Nagy szeretettel végezte ezt a munkát. Lelke igazi vigasztalást merített belőle azok között a nehéz megpróbáltatások között, amelyekkel — mint a következő fejezetben látni fogjuk, — Isten a Missiótársulatot meglátogatta, s ami hűséges fiának: Etienne-nek lelkét is mély fájdalommal töltötte el.

Munkáját nem a nyilvánosságnak szánta. Csupán az volt a célja, hogy szent Vince fiai épülést és buzdulást merítsenek Vértanu-társuk erényeiből és hősies magatartásából. De miután a *Hitterjesztés Lapjai* is közölték ezeket az eseményeket, az olvasóközönség nagy érdeklődéssel fordult az Anyaház felé és részleteiben is ismerni kívánta a szent Vértanu életkörülményeit és dicső küzdelmét.

Még egyszer átnézte, kibővítette és sajtó alá rendezte tehát a kis művet. A vértanuság képével látta el a címlapon, s „egy missióspap" aláírással.

Előszavában ezt írja: „Észrevettük, hogy megszomorítanók a dicső Vértanu családját és barátait, ha nem közölnők velük is mindazt, ami nekünk, rendtársainak, annyi épülésünkre szolgált...

Úgy tűnik föl, hogy istenes életének részletei és dicső küzdelme most már nemcsak Társulatunknak, hanem az egész katolikus Egyháznak is közkincse."

Etienne maga mindamellett csak vázlatnak tekintette ezt a kis életrajzot. Hiszen csak kevés számú, sebtiben összegyűjtött okmányok alapján készült. Az volt a szándéka, hogy később kibővíti. S tényleg, az ő megbízásából adta ki egyik missióspapja 1853-ban Isten tiszteletreméltó szolgájának azt a teljes életleírását, amit magyarra fordítva, mindannyian ismerünk.

(Folytatjuk.)

Kérdések - Feleletek.

1. Napjainkban nagyon sok injekciót rendelnek az orvosok. A betegeket látogató nővéreket emiatt igen sokszor kérik a házakhoz, még pedig estére. Más tekintetben is, főleg este kérik segítségünket a betegek ápolásánál. Vagy pedig este jönnek a rendes katekizmus-oktatástól elmaradt gyermekek, és sokféle más, egyéb mű is igénybe veszi nővéreink estéit. S ami a legrosszabb, nincs egyöntetűség e tekintetben. Vannak szolgálónővérek, akiknek nagyon szíven fekszik hivatási munkáink pontos elvégzése, s azért megengedik, hogy nővéreik sötét este távozzanak a házból. Mások ismét, semmi szín alatt sem engedik ezt meg. Mi a helyes?

A válasz igen egyszerű. Az a fontos és helyes, amit a szent szabály ír elő e pont a nézve. A szabályokon kívül csak önkény lehetséges.

A szabályok és a Társulat szokásai pedig azt kívánják, hogy a nővérek 6 órakor költsék el vacsorájukat. Utána nézzenek körül tisztségükben, ha éppen szükséges, azután pedig tartsák meg a rekreációt 8 óráig.

Minden más, szokásba hozott eljárás ellenkezik a Társulat szellemével, és veszedelmet rejt magában. Hiszen ilyen módon a Társulat egyes gyakorlatai elmaradnak. Rekreáció sincs többé, pedig azt is a szent szabály írja elő. A nővérek túl vannak terhelve munkával, egészségük megrendül. Nyomottak, ingerlékenyek lesznek.

Ezt a megszakítás és megállás nélkül való, folytonos munkát mindenki és minden megérzi, de különösen a lelkek megszentülése, a szívek békéje és a családias élet.

Azt megengedem, hogy napjainkban vannak olyan munkák amik csakis este végezhetők. Például a munkás fiatal leányok otthonát vezető nővérnek velük kell maradnia, amíg le nem feküsznek, tehát körülbelül 10 óráig. Vannak egyes kurzusok is, kivált a munkásnők szervezeteiben, amiket csakis este tarthatnak. Ezek azonban különleges foglalkozások, s megvan rá a külön engedély. Az is előfordulhat, hogy bizonyos körülményekből kifolyólag esti gyűlésekre vagy összejövetelekre is el kell

menniök a nővéreknek, vagy pedig kései ceremóniák vannak a plébánia-templomban. Ezek azonban kivételes esetek, és a szolgáló-nővér meg is engedheti, ha előzetesen kikérte az ilyen esetekhez szükséges jóváhagyást. De ne legyen ez gyakori.

Rendes körülmények között esti 6 órára fejezzék be nővéreink napi munkáikat. A szabályok azt is meghatározzák, hogy társházaik kapuit télen 6, nyáron pedig 8 órakor zárják. Nem is illő dolog, hogy a sötétség beállta után még kint járkáljon egy szerzetesnő. Ez a szabálypont különben minden más szerzetes társulatban is megvan.

De a lelkek, mondhatják, a lelkek! Mindamellett, az Úr Jézus maga sem így okoskodott. Harminc éves koráig megelégedett az imádsággal és egy közönséges mesterség gyakorlásával. Pedig, ha akarta volna!... De nem akarta, mert nem ez volt Atyjának akarata. Azután meg, kopogtassanak ilyenkor akármelyik egyházi vagy világi hivatal ajtaján. Még a legsürgősebb esetben sem nyílnak meg. Rendületlenül zárva maradnak. Mert mindenben rendnek és mértéknek kell lennie.

Így legyen ezentúl összes intézeteikben is. Vacsora után, rendes körülmények között, ne menjenek már ki a nővérek. Lehetnek előre nem látott, sürgős esetek, történhetnek balesetek vagy szerencsétlenségek. Ilyenkor ne habozzanak, elhagyják-e a házat. De az ilyen rendkívüli eseteken kívül ragaszkodjanak szabályaikhoz és szokásaikhoz. Minden más eljárás csak rendetlenségre vezetne úgy a Társulatban, mint a szívekben és lelkekben is.

Üzenet a tanítónővéreknek.

A tanítónővérek nyári továbbképző tanfolyamával kapcsolatban sokszor intéznek hozzánk kérdéseket. Minden kérdésre egyenként nem felelhetünk, de nem is szükséges, ha kedves tanítónővéreink a tanfolyamon elhangzott tanácsot követik. Nevezetesen, *ha a jobb vezérkönyveket tanulmányozzák; de nemcsak a mintaleckéket és vázlatokat, hanem a módszeres utasításokat is és szorgal-*

masan olvassák a Néptanítók Lapjá-t és a Nemzetnevelést.

A tanfolyam megjelölte az irányt, amelyben dolgoznunk kell. De hiába hallgatunk tanfolyamokat, ha utána nem képezzük magunkat tovább a megjelölt irányban. Ha pedig tanulunk, akkor kérdeseinkre megkapjuk a feleletet.

Különösen felhívjuk a figyelmet a „Néptanítók Lapjá"-nak „A tanterv végrehajtása" című rovatára, amely e tanítás módszerére vonatkozó elméleti fejtegetéseket és gyakorlati tanításokat, mintaleckéket hoz. *Szükséges, hogy ezeket visszamenőleg 1925-től tanulmányozzuk,* hogy a modern tanítástan módszertan szellemét megértsük és magunkévá tegyük.

A továbbképzésre minden tanítónővérnek kell időt vennie, mert különben nem tud megfelelni hivatásbeli kötelességeinek. Első tisztisége és gondja az iskolai munka jó végzése legyen. Ezt kívánja tőle a jó Isten és a Társulat is, amelynek érdeke, hogy minden tagja a maga helyén elsőrendű munkát végezzen. Vétkezünk, ha reánk is áll az evangéliumi megállapítás: *A világ fiai okosabbak a maguk nemében a világosság fiainál.* (Luk. 16, 8.)

A Központi Lap kérelme
kedves olvasóihoz.

Kedves Jó Nővéreim! Mai számommal, Isten kegyelméből, befejezem 14 évfolyamú életkoromat. A 14 éves emberke már éppen kilép a gyermekévekből. Amint monják, leveti gyermekcipőit és ifjúvá lesz. Rendszerint kinő akkorra a gyermekruháiból is. Új, hosszabb ruhára és kabátra van szüksége, és jószívű gondozói meg is szerzik neki, — hacsak tehetik, — hogy öröme legyen benne.

Lám, az én 14 éves szívemet is hasonló vágy, kívánság epeszti. Úgy érzem, hogy 14 évi állandó törekvésemmel, hogy annyira szeretett kedves nővéreim lelki és hivatási életében hasznos szolgálatokat tehessek, már valami lettem. Már nem vagyok egészen gyermek. Szeretném, ha azok, akiket a drága Elüljárók oktatásaival, üzeneteivel, megbízásaival táplálok, meg is becsülnének érte.

Nagyon sok nővérházban — nem mindegyikben! — még most, 14 év után is úgy hagynak, ahogyan érkeztem, gyermek ingecskében. Nem gondoltak rá, hogy így bizony, megfázom, elkallódok, elpusztulok. Azért ne vegyék szerénytelenségnek, ha most keményfedelű, rendes ruhát kérek mindenütt, azaz kérem, hogy köttessék be széthulló évfolyamaimat.

Azonban tudom, sok helyütt csak azért nem kötötték be lapjaimat, mert nem tudták, melyik évfolyamból hány lap tartozik össze. Ugyanis alig indultam meg, kitört a háború. Utána a forradalom, a kommunizmus, megszállás és a rettentő drágaság jött. Mindez a legkülönbözőbb módon hátráltatta és akadályozta megjelenésemet. Úgy jöttem tehát, amint éppen lehetett. Az egyik évben több, a másikban kevesebb számmal.

Hogy tehát megkönnyítsem kedves nővéreim munkáját, pontosan leírom, hogy a Központi Lap melyik évfolyama hány számból áll. Így majd nem lesz nehéz összeszedni és beköttetni.

Az 1914. évi 12 szám, tartalomjegyzékkel.
Az 1915. évi 9 szám, tartalomjegyzékkel.
Az 1916. évi 12 szám és egy függelék: *Benjamin menekülése.* tart. jegyzékkel.
Az 1917. évi 12 szám, tartalomjegyzékkel
Az 1918. évi 10 szám. Nincs hozzá tartalomjegyzék.
Az 1919. évi egészen elmaradt, a forradalom és kommunizmus miatt.
Az 1920. évi 10 szám, az 1921. 6 szám az 1922. 6 sz.
Ezt a 3 évfolyamot egybe kell köttetni, tart. jegyzékkel.
Az 1923. évi 5 szám, (az 5.-en tévedésből 4. van!)
Az 1924. évi 4 szám.
Ez a kettő egybekötendő, tart. jegyzékkel.
Az 1925. évi 2 szám, az 1926. évi 3 szám.
Ez a kettő egybekötendő, tart. jegyzékkel.

Az 1927. évi 4 szám, az 1928. évi 6 szám.

Ez a kettő is egybekötendő, tartalomjegyzékkel.

Most pedig minden nővércsaládból felkérek egy buzgó kedves nővért, vegye magára a fáradságot, és legyen az én állandó gondozóm. Nagyon hálás és szerető gondozottja leszek mindenkor és nagyon fogok örvendeni, ha pl. a szentgyakorlatok alkalmával, mint ilyen, személyesen is bemutatkozik édesanyámnál, a Lujzanyomdában.

Az én kedves gondozómat most mindjárt meg is kérem, hogy a fentielzett módon szedje össze lapjaimat és ami egy kötetbe kerül, kösse össze spárgával olymódon, hogy a tartalomjegyzék mindenütt felül, a könyv elején legyen. Amely számok felső szürke borítékjára is cikk van nyomtatva, azt ne szedje le róla, hanem hagyja szépen rajta. Ahol csak a cím van rányomtatva, azt le lehet szedni.

A könyvkötő pedig nyomtassa rá minden könyv sarkára fent: *Központi Lap*, lent pedig, hányadik év.

Még arra is nagyon szépen megkérem az én kedves gondozómat, gondoskodjék róla, hogy lapjaimat azok is elolvassák, akik a közös olvasásnál, bármi okból, nem lehettek jelen. Ezeknek alkalmas időben, például vasárnap délután vagy virrasztás előtt szeretettel csúsztasson kezébe. Mindig nagyon fáj nekem, ha egyik-másik kedves nővérem meg van fosztva attól a jótól, amit hoztam nekik.

Most pedig szívem mélyéről igen boldog újesztendőt kívánok jó nővéreimek. Az enyém boldog lesz abban az édes reményben, hogy szép, új, keménytáblás kabátkában mosolyoghatok le majd a polcról, kivált fiatalabb kedves nővéreimre, s azok majd szívesen le is emelnek néha, hogy elolvassanak, hiszen ők még nem is olvasták az első évfolyamokat.

Jegyzet: Ha egyes számok sehogyan sem kerülnének elő, kérjék azt kedves nővéreink a nyomdából. **Január hó folyamán** mindenkinek szívesen elküldjük a hiányzó számokat, 40 fillérjével. Később azonban már nem szolgálhatunk velük.